

Aandachtspunten bij het schrijven van juridische teksten

Bij het schrijven van de voorbeeld-waterschapsverordening (bijlage V) zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. Iedere waterschapsverordening kent in ieder geval een hoofdstuk 1: Algemene bepalingen, het artikel begripsbepalingen in hoofdstuk 1, dan wel een verwijzing naar een specifieke bijlage met de begripsbepalingen, een bijlage met noemers en identificatiecodes van de informatieobjecten (zie TPOD Waterschapsverordening, deze zit niet bij bijlage V).
2. De systematiek en formulering van het Bal is het uitgangspunt, als daarvan wordt afgeweken dan wordt deze keuze expliciet toegelicht.
3. De voorbeeld waterschapsverordening uit bijlage V wijkt af van het Besluit activiteiten leefomgeving in de volgorde van de instrumenten (beginnen met zorgplicht in plaats van een vergunningplicht). Dit vanwege de wens om ook met de waterschapsverordening een zogenoemde 'ja-mits' houding uit te stralen.
4. Wordt een vergunningenstelsel of meldingsverplichting in het leven geroepen, dan gebeurt dat met de formule 'Het is verboden ... [aanduiding van de verboden activiteit] ... zonder vergunning van het bestuur of in afwijking daarvan'.
5. De "Aanwijzingen voor de regelgeving", de "100 Ideeën voor de gemeentelijke regelgeving (lgr)" en de keuzen uit de "Leidraad voor toegankelijke wetgeving onder de Omgevingswet" zijn zoveel mogelijk toegepast. Met name ook in woordgebruik.
6. Om herhaling (die niet bijdraagt aan de toegankelijkheid van de regels) zoveel mogelijk te voorkomen staat in de voorbeeld waterschapsverordening algemeen wat vaker terugkomt en algemene gelding moet hebben en specifiek wanneer eenmalig.
7. Bij vormgeving van de artikelen wordt nadrukkelijk de vraag betrokken welke vormgeving het beste is om te digitaliseren en vervolgens ook digitaal te beheren.
8. De zorgplicht geldt altijd (ook naast algemene regel/meldplicht/vergunningplicht).

Algemeen

- Zorg voor aansluiting op de eisen vanuit STOP/TPOD (zie paragraaf 2.13 van de handreiking).
- Gebruik de "Aanwijzingen voor de regelgeving", de "100 Ideeën voor de gemeentelijke regelgeving (lgr)" en de keuzen uit de "Leidraad voor toegankelijke wetgeving onder de Omgevingswet" zoveel mogelijk.
- Let op de formulering, gebruik niet de woorden moeten en dienen, maar stellen.
- Zie ook de woordenlijst "Moderner woordgebruik" in de presentatie 'Hoe schrijf je regels?'
- Denk erover na bij extern verwijzen of je wilt dat het een dynamische verwijzing is. Hierdoor laat je de inhoud bepalen door een besluit van een ander bevoegd gezag. (onderhoudbaarheid).
- Bij vormgeving van de artikelen wordt nadrukkelijk de vraag betrokken welke vormgeving het beste is om te digitaliseren en vervolgens ook digitaal te beheren.

Delegatie

- Het algemeen bestuur kan het aanpassen van de werkingsgebieden delegeren aan het dagelijks bestuur, hierbij dient alsnog de standaard wijzigingsprocedure voor te worden gevolgd.

Begrippen

- De begrippen van de Omgevingswet gelden van rechtswege. De begrippen uit de algemene maatregelen van bestuur en de Omgevingsregeling gelden niet van rechtswege. Je kunt ze van overeenkomstige toepassing verklaren.

- Wanneer je een regel van toepassing verklaart, is het een-op-een van toepassing. Wanneer je iets overeenkomstig van toepassing verklaart geldt het niet een-op-een.
- Neem alleen woorden in de begrippenlijst op als de woorden niet eenvoudig te interpreteren zijn. De stelselcatalogus heeft geen juridische werking, tenzij je de begrippen opneemt in de waterschapsverordening.

Inhoud

- De systematiek en formulering van het Besluit activiteiten leefomgeving is het uitgangspunt, als daarvan wordt afgeweken dan maken wordt deze keuze expliciet toegelicht.
- De voorbeeld waterschapsverordening uit bijlage V wijkt af van het Besluit activiteiten leefomgeving in de volgorde van de instrumenten (beginnen met zorgplicht in plaats van een vergunningplicht). Dit vanwege de wens om ook met de waterschapsverordening een zogenoemde 'ja-mits' houding uit te stralen.
- Wordt een vergunningstelsel in het leven geroepen, dan gebeurt dat met de formule 'Het is verboden ... [aanduiding van de verboden activiteit] ... zonder vergunning van het bestuur of in afwijking daarvan'.
- Houdt er rekening mee dat beoordelingsregels gericht zijn op het bevoegd gezag en oogmerken gericht zijn op de initiatiefnemer.
- Om herhaling die niet bijdraagt aan de toegankelijkheid van de regels zoveel mogelijk te voorkomen staat in de voorbeeld waterschapsverordening algemeen wat vaker terugkomt en algemene gelding moet hebben en specifiek wanneer eenmalig.
- Het is aan te bevelen om de meldings- en indieningsvereisten bij elkaar te zetten bij de activiteiten. Het is ook mogelijk om dit centraal te regelen per hoofdstuk alleen is er dan met de prik op de kaart geen logisch verhaal te zien.
- De zorgplicht geldt altijd (ook naast algemene regel/meldplicht/vergunningplicht).
- "Uitsluitend worden verleend" is uitputtend, "kan worden verleend" is niet uitputtend.
- Opschriften hebben geen juridische werking, vandaar dat gewerkt moet worden met een citeertitel.

Slotbepalingen

- Bij voorkeur heeft overgangsrecht een tijdelijk karakter. Als de waterschapsverordening een aantal keer is gewijzigd dan kan uitgewerkt overgangsrecht geschrapt worden.
- Voor de slotbepalingen in de waterschapsverordening wordt een vaste volgorde gehanteerd (zie bijlage V).
- Het opschrift, dus de naam van een paragraaf of artikel staat op rijksniveau tussen haakjes, bij STOP/TPOD niet.

Wijzigingen

- Je stelt alleen de gewijzigde artikelen en werkingsgebieden vast als wijzigingsbesluit. De gewijzigde artikelen worden in de geconsolideerde versie opgenomen. Als je de gehele waterschapsverordening opnieuw vast zou stellen dan lijken alle artikelen gewijzigd en suggereer je dat er iets is gewijzigd wat niet gewijzigd is. Dit maakt het voor burgers lastiger om te zien wat de daadwerkelijke aanpassingen zijn geweest.

Indeling

Gebaseerd op artikel 15-19 Igr en TPOD Waterschapsverordening

Titel
Hoofdstuk (verplichting)
Afdeling
Paragraaf
Subparagraaf
Artikel (verplichting)
Lid

- Neem een opschrift op.
- Nummer de artikelen doorlopend per hoofdstuk.
- Gebruik moderner woordgebruik.
- Plaats bij elkaar wat bij elkaar hoort, uniforme volgorde van artikelen bevordert de toegankelijkheid en begrijpelijkheid.
- Start met de kernbepalingen.
- Artikelen met Arabische cijfers.
- Hanteer bij elk hoofdstuk zo veel mogelijk dezelfde volgorde.
- Verwijs zo weinig mogelijk.
- Extern verwijzen bij voorkeur statisch of bewust dynamisch.
- Bij de introductie van een vergunningplicht ook de beoordelingsregels opnemen en regel daarbij ook de aanvraagvereisten.
- Gebruik de formulering van rijksregels.
- Benoem de oogmerken van regels.
- Maak een onderscheid tussen meldingen en informatieverplichtingen.
- Na een melding volgt er geen besluit.
- Definieer alleen begrippen als dat echt nodig is, bij voorkeur aansluiten bij normaal taalgebruik.
- Een begripsbepaling bevat geen normatieve elementen.
- Omgevingswet verklaar de begripsbepalingen van algemene maatregelen van bestuur en Or van toepassing.
(art. 1.1 Omgevingswet: de begripsbepalingen van Omgevingswet gelden ook voor waterschapsverordening)
- Stop alle begrippen in artikel 1.1 of in een bijlage. Formulering: "In deze waterschapsverordening wordt verstaan onder:".
- Begrippen staan op alfabetische volgorde zonder lettering.
- Gebruik geen tekst tussen haakjes en geen afkortingen.
- Let op keuze gebruik dagelijks bestuur of algemeen bestuur en bevoegd gezag (coördinatieregeling).
- Probeer genderneutraal te formuleren.
- Gebruik voor één begrip altijd dezelfde term.
- Vermijd staarteksten.
- Geef altijd aan of een opsomming cumulatief of alternatief is (en of of).
- Combineren van "en/of" is verboden.
- Opsommingen worden geletterd.
- Binnen een geletterd onderdeel opsommen met 1°, etc..
- Opsommingen worden gescheiden door ';
- Opsommingen zijn een doorlopende zin.

Volgorde slotbepalingen
Gebaseerd op (Igr 65-67)

Overgangsbepalingen
Bepaling over intrekken van de oude regeling
Bepaling over inwerkingtreding
Citeertitel